

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33586
Nom	Medi ambient i iniciatives socials en el desenvolupament territorial
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1309 - Grau de Relacions Laborals i Recursos Humans	Facultat de Ciències Socials	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1309 - Grau de Relacions Laborals i Recursos Humans	27 - Medio ambiente e iniciativas sociales en el desarrollo territorial	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
PARICIO DE CASTRO, HELENA	330 - Sociologia i Antropologia Social

RESUM

L'assignatura "**Medi ambient i iniciatives socials en el desenvolupament territorial**" és una assignatura optativa que forma part de l'itinerari en "Intervenció en el mercat de treball i polítiques sociolaborals", i s'imparteix en el primer semestre del 4rt. curs del Grau en Relacions Laborals i Recursos Humans. Aquesta matèria està adscrita al departament de Sociologia i Antropologia Social i consta de 4,5 crèdits ECTS, que suposen un volum total de treball per al/l'estudiant de 115 hores aproximadament.

Medi ambient i iniciatives socials en el desenvolupament territorial, és una matèria dirigida a aprofundir en la importància de la integració de la problemàtica ecològica i de la variable ambiental en les polítiques socioeconòmiques de desenvolupament territorial, amb especial incidència en les d'àmbit local.

Enfront de la crisi ecològica i el seu impacte social i econòmic, la sostenibilitat del model de desenvolupament s'ha convertit en un element prioritari que de forma transversal afecta a tots els àmbits de la vida. La importància creixent de les polítiques públiques en matèries del medi ambient, la integració obligatòria de paràmetres mediambientals en les polítiques econòmiques sectorials i territorials, situen al medi natural en un lloc preponderant del procés de desenvolupament.

En la seua formulació institucional, el concepte de desenvolupament sostenible ha de dirigir-se a trobar formes operatives dirigides a establir una dinàmica que prioritze no solament el creixement sinó el desenvolupament econòmic i social caracteritzat per l'equitat intrageneracional i la solidaritat intergeneracional tot açò dins dels límits determinats per la naturalesa.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana haver cursat les matèries troncales de: Tècniques de Recerca Social; Tècniques Polítiques Sociolaborals i Economia del Treball.

COMPETÈNCIES

1309 - Grau de Relacions Laborals i Recursos Humans

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Capacidad para aprender de forma autónoma y desarrollar la iniciativa y el espíritu emprendedor.
- Capacidad para organizar y planificar.
- Capacidad para gestionar la información, redactar y formalizar informes y escritos.
- Capacidad para analizar, sintetizar y razonar críticamente.
- Capacidad para resolver problemas, aplicar el conocimiento a la práctica y desarrollar la motivación por la calidad.

- Capacidad para comunicar de forma oral y escrita.
- Capacidad para utilizar las nuevas tecnologías de la información y la comunicación.
- Capacidad para trabajar en equipo.
- Capacidad para respetar y promocionar los derechos fundamentales, la igualdad entre hombres y mujeres, la igualdad de oportunidades y la no discriminación, los valores democráticos y la sostenibilidad.
- Capacidad para conocer y aplicar los principios del código deontológico profesional.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Conèixer les causes i factors que determinen la crisi ecològica i el seu impacte sobre el desenvolupament econòmic i social.
2. Conèixer els principis operatius del desenvolupament sostenible i els principals indicadors de sostenibilitat ambiental.
3. Conèixer el marc normatiu mediambiental i els programes comunitaris de referència.
4. Ser capaç d'elaborar, adaptar i integrar mesures de política ambiental en els programes de desenvolupament local.
5. Ser capaç d'aplicar tècniques i instruments de participació social en relació a propostes ciutadanes socials i ambientals
6. Ser capaç d'identificar i interrelacionar els indicadors socials, econòmics i de sostenibilitat.
7. Ser capaç de dissenyar sistemes d'informació i participació ambiental local.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Perfil i característiques de la crisi ecològica

Sistemes naturals-sistemes socials. Perfil, característiques i causes de la crisi ecològica actual. Model de desenvolupament, creixement econòmic i impacte ambiental.

Dimensions de la crisi ecològica.- El canvi ambiental global: Indicadors bàsics.

El desenvolupament sostenible: un diàleg de discursos: dels límits al creixement a el creixement dels límits.

El dilema de la sostenibilitat: dimensions i criteris de sustentabilitat.

La resposta de les institucions polítiques, econòmiques i socials.

2. La configuració del marc normatiu mediambiental (I)

Dret del medi ambient o dret al medi ambient?

El dret al medi ambient com a dret de tercera generació.

La configuració constitucional del Dret al Medi ambient.

La privatització del conflicte ambiental per l'ordenament civil: privatització del medi ambient i tendència a la negociació.

La funció simbòlica del Dret penal en matèria mediambiental.

3. La configuració del marc normatiu mediambiental (II)

El dret ambiental internacional en el context de la globalització i mundialització de l'economia.
Els caràcters del dret comunitari ambiental.
La política comunitària mediambiental; els nous instruments per a la reconversió ecològica.

4. Desenvolupament local i sostenibilitat

El concepte de desenvolupament local. Els trets definitoris del model de desenvolupament local.
Dimensions i objectius del desenvolupament local.
Polítiques Públiques i gestió ambiental des de l'escala regional-local.
Agenda 21 Local: objectius i procés d'implantació.
La participació ciutadana.
Anàlisi de bones pràctiques.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	6,00	0
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	11,50	0
Estudi i treball autònom	15,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

- Lliçó magistral participativa. Serà la metodologia fonamental a les classes teòriques, basada en material audiovisual que es posarà prèviament a l'abast de l'alumnat al costat de la bibliografia recomanada per a cada tema.
- Presentacions orals. Dels treballs en grup que es realitzaran.
- Debats. A partir de la lectura d'articles proposats pel professor.
- Sessions de tutories programades individualitzades i/o grupals per al seguiment adequat de les activitats formatives.

Estudi de casos. Si escau, serà un dels eixos de les pràctiques, estudiant exemples que destaquen per les bones pràctiques de desenvolupament local sostenible en diferents municipis i/o àmbits.

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació de l'assignatura es programa el següent sistema d'avaluació:

a) Realització d'una prova escrita, consistent en un examen, amb preguntes de resposta breu i preguntes a desenvolupar. En aquesta prova es tindrà com a criteris generals d'avaluació:

- Adequació de la resposta al que es pregunta: concreció, precisió i justificació.
- Coherència i lògica interna de la fonamentació de les respostes.
- Redacció i ortografia: les faltes d'ortografia poden suposar la reducció de la nota i, fins i tot, el suspens automàtic.

La nota obtinguda en aquesta prova constitueix el 60% de la qualificació final de l'assignatura. En tot cas, serà requisit necessari per prendre en consideració el 40% restant de la nota haver aprovat l'examen final.

b) Avaluació contínua (AC) de l'alumne, mitjançant la valoració dels treballs i de les activitats proposades durant el curs així com de la participació activa i grau d'implicació en el procés d'ensenyament-aprenentatge fins a un 40% de la nota total. L'avaluació serà mitjançant la presentació dels treballs en grup o individuals i de l'exposició oral d'un d'aquests treballs grupals.

L'AC serà 100% recuperable en segona convocatòria, sempre que s'haja realitzat més del 50% dels treballs pràctics en primera convocatòria, els quals també seran recuperables.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- GARCÍA, E. (2004), Sociedad y medio ambiente. Madrid, Alianza.
- MARTIN, R. (2005), Manual de derecho ambiental (3ª ed), Madrid, Aranzadi
- RODRÍGUEZ, F., (ed.), Manual de Desarrollo Local. Gijón: Ediciones Trea.
- GARRIDO , F.J. (2005) Desarrollo sostenible y agenda 21 local: practicas, metodologia y teoria, iepala editorial, Madrid.

Complementàries

- UNESCO-WORLDWATCH (2012), Signes Vitals, 2012 (e informes de años anteriores).
- GOODLAND, R.- DALY, H.- EL SERAFY, S.- VON DROSTE, B. (1997). Medio ambiente y desarrollo sostenible. Más allá del Informe Brundtland, Madrid, Trotta.

- JIMÉNEZ , L. M. (2000), Desarrollo Sostenible. Transición hacia la coevolución global, Pirámide, Madrid
- ORTEGA, L, (2005) Lecciones de derecho del medio ambiente, Valladolid, Lex
- TOMÁS-CARPI, J.A. (2008) El desarrollo local sostenible en clave estratégica, en Revista CIRIEC-España, núm. 61, pp. 73-101.
- ZULUETA A., XIMÉNEZ DE EMBULL J.(2004):Sistemas de gestión medioambiental. Madrid . Colex
- FONT , N. y SUBIRATS , J. (2000): Local y Sostenible. La Agenda 21 Local en España, Icaria, Barcelona.
- ALLENDE , J. (2000), Medio Ambiente, ordenación del territorio y sostenibilidad , UPV, Bilbao
- AAVV (2000), Los procesos de Agenda 21 Local en España. Una visión mediterránea Editado por la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat, Barcelona.
- BAQUÉ, M.; CALABUIG, C.; PERIS, J.ORDI (2008) , La Agenda 21 local como instrumento para la gobernanza democrática local en Avances de Investigación AI21. Fundación Carolina CeALCI, disponible en <http://www.fundacioncarolina.es/es-ES/publicaciones/avancesinvestigacion/Documents/agenda21.pdf>.